

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง การนำเสนอด้านแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรปฐมวัย โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ชิกม่า ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์ ของการวิจัยเพื่อสร้างแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรปฐมวัย โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ชิกม่า ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นสร้างแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรปฐมวัย โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ชิกม่า ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด หลักการของกระบวนการซิกซ์ ชิกม่า และการใช้หลักสูตร มาสร้างแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตร ปฐมวัย โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ชิกม่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง ตามหลักวิชา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

2. ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรปฐมวัย โดยใช้ กระบวนการซิกซ์ ชิกม่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัย ระหว่างค่าว่าไอล์

3. ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรปฐมวัย โดยใช้ กระบวนการซิกซ์ ชิกม่า กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 144 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบเพื่อ验证ว่ามีความนัยสำคัญ .05 ด้วยสถิติ ทดสอบ t-test

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรปฐมวัย โดยใช้กระบวนการซิกซ์ ชิกม่า ของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กมีความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ อยู่ 5 ขั้นตอน 39 รายการปฏิบัติ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหามี 7 รายการปฏิบัติได้แก่ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่งตั้ง คณะกรรมการปราชญ์เพื่อสรุปปัญหาการใช้หลักสูตรที่ผ่านมาเพื่อกำหนดแนวทางการปรับปรุงการ ใช้หลักสูตร ให้เหมาะสมกับโครงสร้างหลักสูตรและความต้องการของผู้ปกครองและเด็กที่มาใช้

บริการและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท่องถิน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ฯลฯ

ข้อที่ 2 การวัดมี 10 รายการปฏิบัติ ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตร โดยการติดตามความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตร ตรวจสอบการประเมินพัฒนาการและความสำเร็จของการใช้หลักสูตร โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน และตรวจแบบประเมินพัฒนาการ ในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฯลฯ

ข้อที่ 3 การวิเคราะห์มี 11 รายการปฏิบัติ ได้แก่ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประชุมครุผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการหลังจากประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อรассмотрความคิด และร่วมกันหาสาเหตุที่เด็ก ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน ฯลฯ

ข้อที่ 4 การปรับปรุงมี 6 รายการปฏิบัติ ได้แก่จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กเข้าใจ กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาของเด็กครบทั้ง 4 ด้านฯลฯ

ข้อที่ 5 การควบคุมมี 4 รายการปฏิบัติ ได้แก่ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในเพื่อกระตุ้นให้ครูผู้ดูแลเด็กสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาของเด็กครบทั้ง 4 ด้านตามเป้าหมายและคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ฯลฯ แนวทางปฏิบัติทั้ง 39 รายการปฏิบัติ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรปฐมวัย โดยใช้กระบวนการซักซัก ซักมา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 5 ข้อ 39 รายการปฏิบัติ ซึ่งเป็นแนวทางที่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหา และมีความเป็นไปได้ภายใต้ศักยภาพความพร้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีประเด็นอภิปรายผลดังนี้

ข้อที่ 1 การกำหนดปัญหา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่งตั้งคณะกรรมการประชุมเพื่อสรุปปัญหาการใช้หลักสูตรที่ผ่านมาเพื่อกำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรปฐมวัย ให้เหมาะสมกับโครงสร้างหลักสูตรและความต้องการของผู้ปกครองและเด็กที่มาใช้บริการและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท่องถิน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ บลลังก์ จันทบูรณ์ (2545, บทคัดย่อ) พบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของหน่วยงานรัฐ ด้านเป้าหมายส่วนใหญ่มีปัญหา ด้านหลักการจัดการศึกษา

รูปแบบ จุดมุ่งหมาย แนวการจัดประสบการณ์ ประเมินผลครุผู้สอนหรือผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาด้วยความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ และความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก รัฟฟ์ (Ruff, 2010, Abstract) กล่าวว่า ซิกซ์ ชิกม่า สามารถนำมาใช้ในทางการศึกษาซึ่งผู้บริหารสามารถนำวิธีการมาช่วยในการปรับปรุงคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ขั้นการกำหนดปัญหาเป็นสิ่งที่ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำเป็นจะต้องหากลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพเล็ก โดยจะต้องรู้จุดหมายและการนำความสำเร็จไปสู่เป้าหมายได้นั้นจะต้องทำการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดปัญหาเพื่อหาแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และจะได้พัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการเรียนรู้เหมาะสมตามวัย

ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่าแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรปฐมวัยโดยใช้กระบวนการซิกซ์ ชิกม่าสามารถแก้ปัญหาใช้หลักสูตรปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งส่งผลให้ผู้บริหาร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้เกี่ยวข้องสามารถจัดกิจกรรมตามหลักสูตรให้สมกับวัยของเด็กได้ตามจุดหมาย

ขั้นที่ 2 การวัด จากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตร โดยการติดตามความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตร ตรวจสอบการประเมินพัฒนาการและความสำเร็จของการใช้หลักสูตร เพื่อนำมาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย การพัฒนาตามตัวชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 29 - 30) ที่กล่าวว่า การวัดเพื่อรับรวมข้อมูลเป็นสิ่งจำเป็นในการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรซึ่งจะทำให้การส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้เด็กมีคุณภาพ แนวคิดของ สิทธิศักดิ์ พฤกษ์ปิติกล (2546, หน้า 18-20) ที่กล่าวว่า หลักการสำคัญของกระบวนการพัฒนาคุณภาพนั้นการบริหารจัดการจะต้องใช้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงซึ่งได้มาจากการวัดและการรวมข้อมูลซึ่งหลักการข้อนี้เป็นจุดเด่นที่สำคัญ ทั้งนี้ในขั้นการวัดและการรวมข้อมูลนั้นจะทำให้ทราบถึงปัญหาสำคัญในการนำหลักสูตรมาใช้ในการจัดประชุมครุผู้ดูแลเด็กโดยการระดมความคิดในการพัฒนาต่อไป

ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่าการวัดเป็นขั้นตอนสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามข้อเท็จจริงเพื่อนำผลมาสรุปเป็นแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรปฐมวัยโดยการระดมความคิดของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนา จัดทำหลักสูตรปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประชุมครุผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการหลังจากประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อระดมความคิด และร่วมกันหาสาเหตุที่เด็กไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินพัฒนาการครบถ้วน ทั้ง 4 ด้าน และทำการกำหนดวิสัยทัศน์นโยบาย และจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อลดข้อบกพร่องในการปฏิบัติซึ่งสอดคล้อง

กับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 29-30) ที่กำหนดขอบข่ายและการกิจของบริหารงานในหลายงานว่าจะต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อลดข้อบกพร่องของกระบวนการ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ วีระบุษ ชาตากัญจน์ (2555, หน้า 360-362) และ สิทธิศักดิ์ พฤกษ์ปิติกุล (2546, หน้า 18-20) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์ตัวแปรของปัญหาโดยอาศัยกลวิธีทางสถิติที่เหมาะสมจะช่วยในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาจากข้อเท็จจริงให้มีประสิทธิผลมากขึ้น

ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่าการวิเคราะห์ ส่งผลให้ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกันระดมความคิดในจัดทำหลักสูตรที่ส่งผลให้มีการพัฒนาเด็กครบถ้วนด้าน

ข้อที่ 4 การปรับปรุง จากการวิจัยพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครุผู้ดูแลเด็กเข้าใจการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปใช้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ตรงตามเป้าหมาย และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาของเด็กครบทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โโคโรนาโอดและแอน โทนี (Coronado & Antony, 2002, Abstract) ที่กล่าวว่า การปรับปรุงกลยุทธ์ทางธุรกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จขององค์การต่างๆ ได้ ทั้งนี้หลังจากรีสิ่งสาเหตุของปัญหาเกิดต้องค้นหาวิธีการที่จะปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย

ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่าจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรที่จัดทำขึ้นช่วยให้การดำเนินงานตามกิจกรรมตามหลักสูตรปฐมวัยเป็นไปตามเป้าหมายและเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อที่ 5 การควบคุม จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในเพื่อกระตุ้นให้ครุผู้ดูแลเด็กสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาของเด็กครบทั้ง 4 ด้านตามเป้าหมายและคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดเก็บข้อมูลการประเมินผลการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กตามเป้าหมายที่กำหนด และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเพื่อให้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก และจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครุผู้ดูแลเด็ก ให้ตรงตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ปกครองมีความพึงพอใจในพัฒนาการของเด็กที่มาใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เนติ วัชระ โชติพิมาย (2554, หน้า 105) ; กันดา สุวรรณฤทธิ์ และ ณัฐชา ทวีแสงสกุลไทย (2554, หน้า 45) ที่กล่าวว่า การควบคุมเป็นการป้องกันไม่ให้ปัญหาเกิดขึ้น และยังสามารถลดข้อบกพร่องได้ และยังสอดคล้องแนวคิดของ เทนแนนท์ (Tennant, 2001, p.33) ที่กล่าวว่า การควบคุมเป็นการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อเป็นตัวควบคุมตัวแปรที่สำคัญฯ เพื่อรักษาและดับความสำเร็จไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ

วิทยา สุฤทธิ์คำรง และ นราศรี ดาวรุ่ง (2545, หน้า 104) ที่กล่าวว่า การที่ผู้บริหารสนับสนุนและร่วมมือ จะทำให้เกิดการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นผลดีต่องค์การ และทำให้องค์การมีการพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ถ้าสามารถแก้ไขปัญหาได้แล้วก็จะเป็นต้องหวังว่าจะที่จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่าการนิเทศภายในเพื่อช่วยให้บริหารพัฒนาเด็กเล็กติดตามการดำเนินงานครูผู้ดูแลเด็กสามารถให้ใช้หลักสูตรเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการดำเนินวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้รายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

ศูนย์พัฒนาเด็กในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรปฐมวัย โดยกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งมี โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้กับนักวิชาการ การศึกษาขององค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก โดยติดตามผลและนิเทศอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเสนอแนะประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้กระบวนการซิกแซก ซิกม่า

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ ซึ่งมี